

6. Управління безпеки дорожнього руху ДПД НПУ Національної поліції
<http://www.sai.gov.ua/ua/ua/static/24.htm>

Аннотация

Куцина И.А., Ужгородский национальный университет.

Приемы транспортно-пешеходной организации движения историко-сложившихся городов.

Исследованы главные приемы транспортно-пешеходной организации движения в историко-сформированных городах, распределение транспортных и пешеходных потоков в пространстве, проанализированы отечественный и зарубежный опыт организации движения, учитывая градостроительные, архитектурно-планировочные, экономические и административные меры.

Ключевые слова: транспортно-пешеходная организация движения, концепция пешеходных зон, пешеходная зона, пешеходные пространства, пешеход, пешеходная инфраструктура, организация пешеходного движения.

Annotation

Kutsyna I.A., Uzhhorod National University.

Acceptable of a transport-pedestrian movement organization in historical formed cities.

The main methods of transport and pedestrian organization of movement in historically-formed cities, distribution of transport and pedestrian flows in space are analyzed, domestic and foreign experience of organization of movement is analyzed, taking into account urban planning, architectural and planning, economic and administrative measures.

Keywords: transport and pedestrian organization of movement, concept of pedestrian zones, pedestrian zone, pedestrian areas, pedestrian, pedestrian infrastructure, pedestrian movement organization.

УДК 711

Клюса Т. М.

tetiana.m.kliusa@gmail.com, orcid.org/0000-0002-1010-7421,

Національний університет «Львівська політехніка»

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РЕКОНСТРУКЦІЇ ПЛОЩ В ІСТОРИЧНОМУ ЦЕНТРІ ЛЬВОВА

Анотація: розглядаються сучасні проекти реконструкції площ в історичному центрі Львова. Виділяються проблеми цих площ до реконструкції. Зазначаються особливості та історичне значення кожної із досліджуваних площ. Проаналізовано сильні та слабкі сторони проектів реконструкції. Подано

рекомендації щодо подальшого вдосконалення площ у історичній частині м. Львова.

Ключові слова: громадський простір, міські площі, реконструкція, Львів, історичний центр.

1. Вступ

1.1. Постановка проблеми

Велика частина площ у центральній частині Львова перебуває у занедбаному стані, більшість з них не відповідає стану, придатному для сучасних громадських потреб. Останні реконструкції не передбачали зміни їх планувальної структури, а лише ремонт пошкоджених елементів.

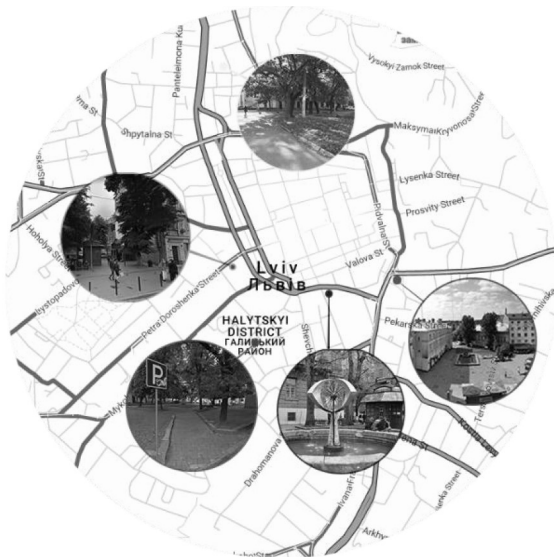


Рис. 1. Площі в історичному центрі Львова, які розглядаються.

Метою статті є аналіз нових розроблених та реалізованих проектів, а також пропозицій реконструкції площ в історичному центрі Львова, виявлення їх недоліків, надання рекомендацій щодо подальшого розроблення проектів реконструкції аналогічних об'єктів.

Для аналізу було обрано площі у центральній історичній частині м. Львова, які нещодавно були реконструйованими, або перебувають у процесі реконструкції чи розроблення проектної документації: пл. Митна, площа на вул. Дорошенка, 3-5, пл. Є. Маланюка, пл. св. Теодора та пл. Галицька.

1.2 Аналіз останніх досліджень і публікацій

Серед праць, які присвячені реконструкції громадського простору, зокрема міських площ, варто виділити роботи українських авторів: дисертацію Ревського І. [15], у якій визначено методичні основи регенерації та реконструкції класицистичних площ; О. В. Рибчинського [16], який у своїй праці проводить історико-мистецтвознавчий аналіз історичних площ міст та містечок Галичини; О. Ю. Криворучко [11], яка досліджує методи пожвавлення громадського простору, функції та засоби на прикладі воркшопу з ревіталізації площі Митної у Львові; а також Гаврилюк І.В. та Олійник О. П., Бевз М. В., Потапов О. Є., Главацький, О. З., Казакова Є. Г., та багато ін.

Серед значної кількості зарубіжних робіт слід виділити дослідження сучасних громадських просторів Меттью Кармона «Підручник міського

дизайну» («Urban Design Reader») [6] та Генрі Шафто «Компанійські міські площі» («Convivial Urban Spaces») [7], у яких представлені практичні погляди як реалізувати громадський простір засобами міського дизайну та як зробити місце комфортним для людей різного віку. Також слід виділити фундаментальну працю Яна Гейля [10].

Слід зазначити, що у перелічених працях сучасні тенденції реконструкції площ розкриті досить широко та у різноманітних аспектах. Багатий вітчизняний та зарубіжний досвід дозволяють краще дослідити та зрозуміти проблеми сучасного стану та проекти реконструкцій площ в історичному центрі Львова.

1.3 Формулювання цілей статті

- Проаналізувати стан площ в історичному центрі м. Львова до реконструкції та визначити їх проблеми, у т.ч. спільні для всіх площ;
- Проаналізувати реконструйовані площі та проекти їх реконструкції;
- Визначити сучасні тенденції реконструкції площ у в історичному центрі м. Львова та надати рекомендації щодо подальшого розвитку площ у центральній історичній частині міста Львова.

2. Виклад основного матеріалу

2.1 Стан площ до реконструкції

Площа Митна

Розташування у структурі міста. Площа Митна розташована поруч із історичним ядром міста. Обмежена з північної частини вулицею Личаківською, з західної сторони вулицею Винниченка, до південно-східної - вулицею Римлянина. У плані площа нагадує рівносторонній трикутник із сторонами бл. 60—80 м. Особливість площі Митної – у її транзитності. Тут перетинаються пішохідні та транспортні шляхи, які ведуть до центральної частини міста.

Історичне значення. Вздовж західної частини простягаються мури костелу і монастиря бернардинів з Глинянською брамою, вздовж східної частини — костел класирик з колишнім келійним корпусом (нині в костелі розташований Музей сакральної барокової скульптури Пінзеля). У південно-східній частині площі розташований мініатюрний сквер і фонтан «Хлопчик». Від 1782 р. австрійці використовували костел кларисок як митницю (звідси походить назва площі) [11, с. 343-344].

Проблеми площі до реконструкції. Площа переважно викликала топографічні асоціації – з вулицями та закладами. На площі до реконструкції перебувало багато людей, але мало хто затримувався надовго, через завжди присутній шум, бруд і пил від великого скупчення транспорту. Хаосу додавали автомобілі які паркувалися на пішохідній частині.



Рис. 1, 2. Площа Митна до реконструкції (2013р.) [5]

Перехожі не могли знайти музей Пінзеля, також в незадовільному стані перебував підземний перехід, сходи що вели до площі, та старе бетонне покриття. На площі були відсутні мінімальні засоби забезпечення комфорту – бракувало місць для сидіння, зелених насаджень та захисту від сонця (рис. 1, 2).

Суперечливими на площі до реконструкції були: стихійна торгівля та голуби на площі, які оживляли її але забруднювали [10].

Площа на вул. Дорошенка, 3-5

Розташування у структурі міста. Площа на вул. Дорошенка, 3-5 розташована на вулиці, яка є однією з головних у Львові і важливою транспортною магістраллю. Площа, розміром приблизно 20x20 м розташована лише за 100 м від проспекту Свободи. На площі розташована зупинка, тут зупиняються чимало трамвайних та автобусних маршрутів міста.

Історичне значення. Площа почала своє існування з 1939 року, після бомбардування Львова, і сформувалась на місці зруйнованих будинків №3 і 5. На їх місці нічого не збудували, окрім трамвайної зупинки, пізніше – “радянських” павільйонів громадського харчування. За сучасною “пластиковою” забудовою в глибині площі, можна побачити крамниці та заклади громадського харчування, які знаходяться на перших поверхах житлових будинків [8].

Проблеми площі до реконструкції. Повз площу проходять велика кількість трамвайних та автобусних маршрутів, тому тут перебуває чимало людей. Проте до реконструкції ніхто не затримувався тут надовго, через недостатній пішохідний простір внаслідок нераціональної планувальної організації. Паркування на пішохідній частині створювало небезпеку для пішоходів [13].

В незадовільному стані знаходилось дорожнє покриття та тротуари, не було опущено бордюри до рівня тротуару, що не давало змогу людям з обмеженими можливостями вільно пересуватись [1].



Рис. 3, 4. Площа на вул. Дорошенка, 9 до реконструкції (2016р.) [1].

Площа була некомфортна та хаотична, місця для сидіння - відсутніми. Розміщувалися МАФІ, а також літній майданчик, які витісняли загальнодоступний громадський простір. На площі росли чотири липи, які, скоріше за все, були висаджені тут після Другої світової війни (Рис. 3, 4).

Площа Євгена Маланюка

Розташування у структурі міста. Площа Маланюка знаходиться у центральній частині міста, за 200 метрів від проспекту Шевченка, у спокійному від туристів місці. Розташована між вулицями Чайковського та Миколи Вороного, площа має форму неправильного ромба (зі сторонами завдовжки понад 50 м).

Історичне значення. Площа існувала вже в 1828 р. як площа Хоронщизни - від назви юридики, яка була розташована на цих земельних ділянках. Історично площа змінювала назву багато разів, сучасної назви набула у 1993 році на честь письменника Євгена Маланюка. 6 січня 1980 р. на площі було відкрито пам'ятник С. Тудору, до того на місці пам'ятника з ХІХ сторіччя існувала криниця, яка з 1933 до 1941 рр. була доповнена скульптурним фонтаном [11, с. 140-141].

Проблеми площі до реконструкції. На площі росла велика кількість дерев, що створювали затишок, проте деякі зелені насадження знаходились в незадовільному стані. На площі було розташовано пам'ятник письменнику Степану Тудору. (Рис. 5, 6.) Відсутність комфортних зон відпочинку була причиною небажання громадян перебувати тут триваліший час [1].



Рис. 5, 6. Площа Є. Маланюка до реконструкції (2016р.) [2].

На площі Маланюка до реконструкції була присутня активність проблемних соціальних груп, а це створювало небезпеку для відпочиваючих дорослих та дітей. Була потрібною реставрація підпірних стінок, мощення, та сходів, також в незадовільному стані знаходилися лавки для сидіння та смітники. Відсутність вуличного освітлення на території породжувало чимало проблем та незручностей мешканцям.

Площа Святого Теодора

Розташування у структурі міста. Площа Святого Теодора розташована на північ від центральної частини міста, між проспектом Чорновола і вулицями Богдана Хмельницького та Замарстинівською. Довжина площі 110 м, максимальна ширина — бл. 70 м. Законні зупинки на площі Св. Теодора мають лише два міські автобусні маршрути: №8 та №22, проте тут несанкціоновано зупиняються і міжміські маршрути.

Історичне значення. Перша згадка про площу пов'язана із церквою Святого Теодора, яка була виготовлена із дерева, та існувала ще 1453 року. У 1783 році, коли проводилась ревізія церков, цю церкву розібрали через досить малу парафію. У роки I Світової війни давня площа стає одним з місць, де у Львові діяли великі соціальні пункти обігріву та харчування, їдальні. За радянських часів тут була кінцева зупинка кількох міських та підміських автобусних маршрутів. До кінця 1950-х діяв продовольчий ринок. До площі прилягає колишня хасидська синагога Якова Гляндера [11, с. 105].

Проблеми площі до реконструкції. Площа Святого Теодора використовується найбільше місцевими мешканцями. Дуже багато людей тут опиняється з єдиною метою: постояти в черзі на маршрутку в Брюховичі. Від колись існуючого тут храму залишилась тільки назва, яку успадкувала площа.

Через брак місць для паркування на площі часто залишають авто на тротуарах, що заважає місцевим жителям. Також не нормується рух приміських маршруток, які постійно розвертаються на площі та зупиняються там (Рис. 7, 8).



Рис. 7, 8. Площа Святого Теодора на сьогоднішній день. Фото Клюса Т. М. (13.10.2017р.)

Благоустрій площі з непривабливим дизайном та перебуває в жахливому стані: неякісне мощення, бордюри створюють бар'єр, немає відповідного покриття для велосипедів, роликів; відсутні місця для сидіння; недостатньо смітників; замало озеленення та брак ліхтарів [3].

Проблемою також є безпека на площі, оскільки площу обирають місцем вживання алкогольних напоїв проблемні соціальні групи населення.

Площа Галицька

Розташування у структурі міста. У плані площа Галицька нагадує літеру Т, розміщена між вул. Висловою, Князя Романа та площами Міцкевича і Соборною. Площу розриває дорога з двостороннім рухом. Вулиця Галицька веде по прямій осі від площі Галицької до площі Ринок, яка розташована всього за 200 м. Площа розташована на внутрішньому об'їзному кільці навколо історичного ядра, тому тут перетинаються пішохідні та транспортні шляхи.

Історичне значення. Площа утворилася перед Галицькою брамою ще в XIII ст. — від неї розходилися шляхи на Галич, Глиняни й до карпатських перевалів та соляних копальнь. Сучасного вигляду площа набула наприкінці XVIII століття, коли стали розбирати міські фортифікації. На площі розташовувався Галицький базар. У 1893 році проєктант львівських парків Арнольд Рерінг заклав на місці ринку сквер. З 1880-го р. площу прикрасила криниця з фонтаном та скульптурою. У 2001 р. на площі було встановлено пам'ятник засновникові міста Данилу Галицькому [14].

Проблеми площі до реконструкції. Через площу пролягає велика кількість автобусних маршрутів, тут багато людей і постійно вирує життя, проте місце дає мало можливостей перехожим відпочити.



Рис. 9, 10. Площа Галицька на сьогоднішній день. Фото Ключа Т. М. (13.10.2017р.)

На площі змішались продавці квітів, МАФи, фонтан, літній майданчик, та потоки прохожих людей (Рис. 9, 10). Мощення в незадовільному стані, бордюри створюють бар'єри для МГН. Бракує місць для сидіння, вуличного освітлення, захисту від сонця – а отже, комфорту для тих, хто хоче залишитись на площі [4].

До реконструкції на всіх досліджуваних площах простежувалась слабка громадська активність, спричинялася недоліками, які доцільно узагальнити та поділити на 3 групи:

1. *Планувальні недоліки*: (1) нелегальні паркування на пішохідній частині (пл. Митна, пл. на вул. Дорошенка); (2) нефункціональні пішохідні зв'язки (пл. на вул. Дорошенка, пл. Митна, пл. Галицька, пл. св. Теодора); (3) відсутність комфортних зон відпочинку (всі досліджувані площі);
2. *Недоліки благоустрою*: (1) незадовільний стан покриття (всі досліджувані площі); (2) бар'єри для маломобільних груп населення (пл. Митна, пл. Галицька, пл. на вул. Дорошенка, пл. Галицька); (3) нестача чи відсутність вуличних меблів (всі досліджувані площі); (4) незадовільний стан зелених насаджень (всі досліджувані площі); (5) відсутність вуличного освітлення (на всіх площах у недостатній кількості);
3. *Адміністративні проблеми*: (1) стихійна торгівля (пл. Митна, пл. Галицька); (2) нелегальні літні майданчики (пл. на вул. Дорошенка, пл. Галицька).

1.2. Стан площ після реконструкції

Площа Митна. У червні 2014 року відбувся воркшоп в рамках Майстерні міст, який дав поштовх до реконструкції площі, проектування і ремонт якої тривали майже два роки.

За цей час на площі замінено всі мережі комунікацій, відремонтовано вхід у підземний перехід, замінено старе бетонне і знищене покриття із

залізобетонних плит, реконструйовано старий фонтан, встановлено вуличні меблі, вуличне освітлення, оновлено озеленення, насаджено понад 15 нових видів рослин. Заборонено паркування автомобілів на площі, влаштовано велопаркування для відвідувачів площі [5].



Рис. 11, 12. Площа Митна після реконструкції. Фото Ключа Т. М. (13.10.2017р.)

На площі Митній залишилася бронзова скульптура хлопчика, що плюскається водою: її почистили та оновили. У мощенні закладено майже сто одноватних світильників, що плавно сконцентровуються до входу у Музей Пінзеля – до основної домінанти площі (Рис. 11, 12).

Під час ремонту оновлено довікля – відремонтовано фасади основних будівель, що її оточують: поліклініки, коледжу (розташовується в приміщеннях давнього монастиря) і самого музею Пінзеля (розташовується в приміщенні давнього костелу) [10].

Площа на вул. Дорошенка, 3-5. Проект громадського простору був розроблений на основі архітектурного конкурсу організованого GIZ. На сьогоднішній день на площі заощено тротуарну плитку з вмонтованою підсвіткою, вмонтовано лавки, демонтовано літній майданчик та 2 МАФи. Проектом передбачено зрізати три із чотирьох дерев та замінити їх на нові [1].



Рис. 13, 14. Площа на вул. Дорошенка, нинішній стан. Фото Ключа Т. М. (13.10.2017р.).
Фото візуалізації площі [1].

Планується влаштувати зони зелених насаджень, реконструювати зупинку на «зелену». Згідно з проектом, площа і зупинка мають сприйматися як цілісний простір. Ця площа має стати місцем зустрічі, очікування (рис. 13, 14).

Площа Євгена Маланюка. Реконструкцію площі розпочато восени 2016 року. Виконано дренаж, викопали траншеї для мереж, для каналізації, за проектом на площі мають облаштувати питний фонтанчик. Змінено конфігурацію самих доріжок, щоб не пошкоджувати дерева, встановлено місце для лавок. Демонтовано пам'ятник Степану Тудору, та передано Львівській національній галереї мистецтв (рис. 15).

Відповідно до проекту, на площі облаштують багаторівневий сучасний питний фонтан. Фонтан матиме окремі отвори для пиття дорослих, дітей та тварин, який підключать до міського водогону (Рис. 16) Встановлять лавки, встановлять сучасні ліхтарі, висотою 3м з гучномовцями та відеоспостереженням [2].

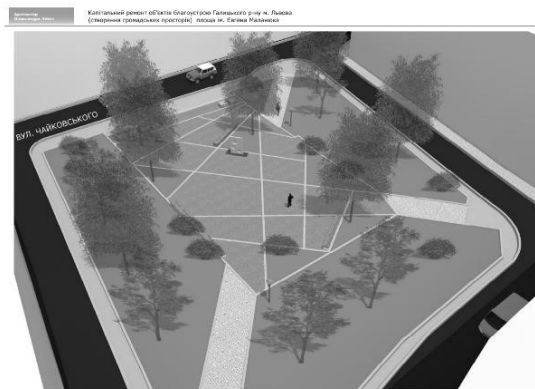


Рис. 15, 16. Площа Є. Маланюка, нинішній стан. Фото Ключа Т. М. (13.10.2017р.).
Фото візуалізації площі [2].

Площа Святого Теодора. Проектом реконструкції площі Святого Теодора передбачається збільшити кількість озеленення на самій площі і біля вулиці яка прилягає до неї, відремонтувати все дорожнє покриття. Зона, де є найбільший потік пішоходів, буде замощена гранітними плитами, частина площі з деревами залишиться з травниками, а інша частина буде з трамбованим засівом. Іншу територію площі замостять бруківкою. Способом звуження проїзної частини на користь тротуару, і встановленням по периметру обмежуючих стовпців, планують запобігти паркуванню вздовж периметру площі, що є виправданим спираючись на її особливості [12]. Пропонується вирівняти в один рівень тротуар, дорогу та саму площу, аби створити безперешкодний пішохідний простір (рис. 17,18).

Також планують зробити: пандуси для МГН, закласти туристичний інфоцентр, влаштувати дитячий майданчик, реставрувати фасади, влаштувати питний фонтан [3]. Очікується, що роботи можуть розпочатися поточного року.



Рис. 17, 18. Площа Св. Теодора, фото візуалізації площі [3].

Площа Галицька. Автори концепції запропонували звужити проїжджу частину та поворот з Галицької площі на вул. Князя Романа. Звуження дороги дозволить розширити тротуар. На куті з'явиться можливість посадити дерева і створити невеликий громадський простір. Також концепція передбачає розширення посадкового майданчика біля зупинки громадського транспорту та облаштування смуги для громадського транспорту в напрямку з проспекту Свободи на Соборну площу (рис. 19).



Рис. 19. Площа Галицька, фото візуалізації площі [4].

Для велосипедистів на площі Галицькій планують облаштувати велосмугу, яка пролягатиме до вулиці Братів Рогатинців і далі через центральну частину міста. Крім того, архітектори планують відремонтувати фонтан, який наразі перебуває в жахливому стані та збільшити кількість зелених насаджень.

Для продавців квітів має бути навіс від дощу, тобто квітковий ринок згідно проекту повинен теж залишитися на площі. Також пропонується облаштувати додаткові пішохідні переходи через площу. Коли саме реконструюватимуть Галицьку площу, наразі не відомо [4].

Після реконструкції площі, згідно із проектами, основні зусилля будуть спрямованими на здійснення наступних планувальних заходів, які призведуть до:

1. Унеможливлення паркування на площах внаслідок встановлення обмежуючих стовпців, куль, високих бордюрів тощо;
2. Оновлення благоустрою засобами встановлення вуличних меблів, освітлення, оновлення покриття та зелених насаджень;
3. Обмеження стихійної торгівлі та встановлення несанкціонованих літніх майданчиків, внаслідок чіткого розподілу функціональних зон.

2. Висновки та рекомендації

Проаналізувавши тенденції реконструкції площ у історичному центрі Львова, вдалось дійти до висновку, що проєктанти-урбаністи загалом знаходяться на правильному шляху. Для підтвердження цього доцільно порівняти раніше розглядувані планувальні рішення із основними принципами формування публічних просторів за Генрі Шафто, які він пропонує у своїй праці «Convivial Urban Spaces» («Компанійські міські площі») [7]. Усі принципи поділено за фізичними, географічними, управлінськими та психологічними (відчуттєвими) аспектами (табл. 1).

На думку автора, зважаючи на вище зазначені принципи формування громадських просторів, у реалізованих проєктах реконструкції площ, а також тих, які плануються до реалізації, слід приділити більше уваги таким аспектам:

1. Створенню безбар'єрності для маломобільних груп населення. Усі площі повинні мати пониження бордюрів, а також тактильну плитку, крім того необхідно виключити встановлення слизьких поверхонь. Зокрема, на площі Митній повинен бути встановлений нормативний пандус або підйомник для МГН у підземний перехід;

2. Організації раціональних пішохідних зв'язків. Оскільки більшість площ є транзитними, основна увага повинна приділятися траєкторії пересування пішоходів між головними "місцями притягання", ці шляхи не повинні перериватися встановленими малими архітектурними формами, клумбами тощо;

3. Висадці/пересадці дорослих дерев. На заміну зрізаним дорослим деревам проводиться висадка саджанців, які набудуть середнього розміру лише за десятки років, протягом яких на площах бракуватиме затінення. Задля висадки саджанців були зрізані дорослі дерева на пл. Митній та площі на вул. Дорошенка, які навіть перевищували висоту навколишньої забудови;

4. Формуванню сучасного архітектурного вирішення площ та створення унікальних деталей. Кожна з площ потребує використання більш сучасних елементів – замощення, вуличних меблів, світлового композиційного вирішення, які зможуть наділити площу унікальною атмосферою;

Таблиця 1.

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ [7]

ФІЗИЧНІ	
1. Вдосталь місць для сидіння	5. Різноманіття деталей (нетипова рослинність, малі архітектурні форми, текстури тощо)
2. Якість та довговічні матеріалів	6. Ретельно продумана горизонтальна поверхня (доступність для МГН, виключення травматичності внаслідок слизьких поверхонь)
3. Адаптивність (можливість різного виористання)	7. Відсутність надмірних (чи замалих) масштабів
4. Пропорційність (відповідно до навколишнього середовища)	
ГЕОГРАФІЧНІ	
1. Вдале розміщення (перехрестя пішохідних шляхів, змішане використання прилеглих кварталів)	3. Розміщення у системі публічних просторів (кожен з яких має певну особливість та функціональний акцент)
2. Розміщення серед безпечних кварталів	4. Транспортна доступність
УПРАВЛІНСЬКІ	
1. Різноманітність використання	5. Заборона або строге обмеження перебування автомобілів
2. Можливість безпечного цілодобового використання	6. Забезпечення достатньої освітленості
3. Інклюзивність (можливість використання різними соціальними групами населення)	7. Забезпечення активності (можливість кататися на скейті, проводити пікніки тощо)
4. Доглянутість та чистота	
ПСИХОЛОГІЧНІ	
1. Людський масштаб	6. Включення природних елементів
2. Індивідуальність та унікальність	7. Акустичний комфорт
3. Відчуття безпеки	8. Відсутність поганих запахів
4. Комфортний мікроклімат	9. Можливість перекусити
5. Візуальний комфорт (виключення яскравості чи похмурості)	

5. Забезпеченню безпеки громадського простору. Зважаючи на те, що площі, які знаходились обабіч інтенсивного пішохідного руху (площі Маланюка та Св. Теодора) до реконструкції користувались популярністю у проблемних соціальних груп населення, слід приділити більше уваги створенню безпечного середовища – забезпеченням доброї видимості, нічного освітлення, встановленням камер спостереження, заборонаю продажу алкоголю поруч тощо.

Література

1. “Біля зупинки на вул. Дорошенка у Львові облаштують громадський простір” [Електронний ресурс] // Zaxid.net, 2005. - Режим доступу:

- https://zaxid.net/bilya_zupinki_na_vul_doroshenka_u_lvovi_oblashtuyut_gromadskiy_prostir_n_1393732 , вільний. - Загл. з екрану. (13.10. 2017)
2. “Замість пам'ятника Тудору на площі Маланюка у Львові встановлять питний фонтан” [Електронний ресурс] // Zaxid.net, 2005. - Режим доступу:https://zaxid.net/zamist_pamyatnika_tudoru_na_ploshhi_malanyuka_u_lvovi_vstanovlyat_pitniy_fontan_n1396130 , вільний. - Загл. з екрану. (14.10. 2017)
 3. “Ревіталізація площі св. Теодора ” [Електронний ресурс] // Urban Ideas, 2016. - Режим доступу: : <https://urbanideas.com.ua/post/175/> , вільний. - Загл. з екрану. (14.10. 2017)
 4. «У центрі Львова планують реконструювати Галицьку площу» [Електронний ресурс] // Zaxid.net, 2005. - Режим доступу: https://zaxid.net/u_tsentri_lvova_planuyut_rekonstruyuvati_galitsku_ploshhu_n1432093 , вільний. - Загл. з екрану. (13.10. 2017)
 5. «Як змінилася площа Митна у Львові» [Електронний ресурс] // Твоє місто.- Режим доступу: http://tvoemisto.tv/news/ploshcha_mytna_todi_i_teper_fotoporivnyannya_87131.html, вільний. - Загл. з екрану. (13.10. 2017)
 6. Carmona M. Urban Design Reader / M. Carmona, S. Tiesdell. – USA: Architectural Press, 2007. – 375 с.
 7. Shaftoe H. Convivial Urban Spaces Creating Effective Public Places / Henry Shaftoe. – London: Earthscan, 2008. – 151 с.
 8. В. Вуйцик, Територіальний розвиток міста Львова (до 1939 року) // Вісник інституту «Укрзахідпроектреставрація», ч. 8, Львів 1997, С. 41-48.
 9. Гейль Я. Города для людей / Я. Гейль. – М.: Альпина Паблішер, 2012. – 276 с.
 10. Криворучко О. Ю. Методи пожвавлення громадського простору на прикладі воркшопу з ревіталізації площі Митної у Львові / О. Ю. Криворучко // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Архітектура: збірник наукових праць. – 2015. – № 816. – С. 125–132.
 11. Львів: туристичний путівник / уклад. Юрій Бірюльов; за заг. ред. Андрія Рудницького. — Львів : Центр Європи, 1999. — 548 с.
 12. Любицький Р. І. "On-street parking" в історичному місті / Р.І. Любицький // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – 2016. – №45. – С. 253–263.
 13. Любицький Р.І. Вплив неорганізованого паркування на функціонально-планувальну структуру та життєздатність міста / Р. І. Любицький // Архітектурний вісник КНУБА. – 2017. - №13. - С. 127–138.
 14. Мельник Б. Вулицями старовинного Львова / Серія „Історичні місця України”. — Вид. 3-тє, зі змінами. — Львів: Світ, 2006. — 272 с.: іл.
 15. Методичні основи регенерації та реконструкції класицистичних площ: (на прикладі міст Центральної та Південної України): автореферат дисертації на здобуття наукового

ступеня кандидата архітектури : 18.00.01 / Ревський Іван Сергійович; Київський національний університет будівництва і архітектури. - Київ – 2011.

16. Рибчинський О. Ринкові площі як головний публічний простір Галицького міста / О. Рибчинський // Містобудування та територіальне планування: науково-технічний збірник. – К.: КНУБА, 2009. – Вип. 33. – С. 364–370.

Аннотація

Клюса Т.М., Национальный университет “Львовская политехника”.

Современные тенденции реконструкции площадей в историческом центре Львова.

Рассматриваются современные проекты реконструкции площадей в историческом центре Львова. Выделяются проблемы этих площадей до реконструкции. Указываются особенности и историческое значение каждой из площадей, которые исследуются. Проанализировано сильные и слабые стороны проектов реконструкции. Поданы рекомендации относительно дальнейшего усовершенствования площадей в исторической части г. Львова. Ключевые слова: общественное пространство, городские площади, реконструкция, Львов, исторический центр.

Annotation

Kliusa T.M. Lviv polytechnic national university, urban planning and design department student.

Modern plazas reconstruction trends in the historical center of Lviv.

Modern plazas reconstruction projects in historical center of Lviv are considered. Plazas problems before reconstruction are highlighted. The article specifies the historical significance and specifics of every analyzed plaza. Strengths and weaknesses of reconstruction projects are analyzed. Recommendations regarding further improvements of plazas in the historical area of Lviv are provided. Keywords: public space, urban plazas, reconstruction, Lviv, historical center.

УДК 711.711.163:712(045)

Кравченко О.В.,

кандидат архітектури,

доцент кафедри графічного дизайну

Київського державного інституту декоративно-прикладного мистецтва і

дизайну імені Михайла Бойчука

електронна адреса: o_krav@ukr.net, orcid: 0000-0001-9267-3138

**РОЗМІЩЕННЯ АЕРОДРОМІВ В МІСТАХ З ТЕХНОГЕННИМИ
ЛАНДШАФТАМИ**

Анотація: в статті проаналізовано особливості архітектурно-інженерних рішень розміщення аеродромів та злітно-посадкових смуг (ЗПС) в місцях із